

EXPUNERE DE MOTIVE

Constituția României consfințește în art.38 dreptul fundamental al cetățenilor la protecție socială, securitate și sănătate în muncă.

Strategia de aderare a României la Uniunea Europeană prevede în Capitolul XIII de negociere - „Politici sociale” - realizarea și implementarea unui sistem de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale care să completeze reforma în domeniul asigurărilor sociale.

Legea nr.346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările ulterioare, reprezintă, pentru domeniul securității și sănătății în muncă, un pas în îndeplinirea obligațiilor asumate de România ca țară candidată în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Având în vedere evoluțiile legislative din ultima perioadă, respectiv:

- intrarea în vigoare a noului Cod al muncii;
- Legea nr.108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr.147/2002 pentru reglementarea unor probleme financiare și pentru modificarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr.41/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

- Ordonanța Guvernului nr.86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar fiscală, se impune corelarea Legii nr.346/2002, cu modificările ulterioare, cu prevederile acestor acte normative, astfel încât să se elimine eventualele paralelisme sau disfuncționalități în aplicarea legii.

Pe de altă parte, analiza cu privire la implementarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale a condus la concluzia că structura organizatorică cea mai eficientă și cu cele mai reduse costuri administrative se poate realiza prin preluarea activității în cadrul Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, respectiv casele teritoriale de pensii. În acest mod, utilizarea în comun a spațiilor existente, a bazelor de date, precum și a compartimentelor de specialitate asigură eficiență maximă cu costuri minime.

Pe lângă această reglementare, textul prezentei ordonanțe are în vedere și prorogarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor referitoare la asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale până la data de 1 ianuarie 2005, perioadă necesară organizării cadrului instituțional și pregătirii legislației secundare.

Deși nu există directive europene care să reglementeze domeniul asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale și care să impună armonizarea legislativă, Legea nr.346/2002, cu modificările ulterioare, respectă principiul Directivei cadru 89/391/CEE, preluat și de Codul Muncii, conform căruia salariații nu trebuie implicați în costurile generate de accidente de muncă și boli profesionale. Din aceste considerente nu se raportează tabele de concordanță privind conformitatea cu reglementările europene.

Potrivit dispozițiilor prevăzute în textul prezentei ordonanțe de urgență, în anul 2004 se va continua constituirea fondului inițial, urmând ca celelalte reglementări privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale să devină operațională începând cu data de 1 ianuarie 2005.

Totodată, relaxarea fiscală prevăzută până la sfârșitul anului 2004 creează premise mai potrivite pentru aplicarea Legii nr.346/2002, cu modificările ulterioare, începând cu 1 ianuarie 2005, în special cu privire la colectarea contribuției variabile de până la 4%.

Față de cele menționate mai sus, caracterul de urgență al prezentei ordonanțe de urgență este determinat de:

- necesitatea adoptării înaintea dezbaterii proiectului bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2004, pentru a fi cuprinse în prevederile acestuia influențele financiare consecințe ale modificărilor aduse Legii nr.346/2002;
- raportarea anuală către structurile Uniunii Europene a încheierii procesului de armonizare legislativă și de trecere la implementarea acesteia conform termenelor angajate de România prin aquis-ul comunitar și documentele depozite 2004-2005;
- necesitatea începerii de la data de 1 ianuarie 2004 a construcției instituționale în scopul implementării sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale: cristalizarea structurilor organizatorice, asigurarea resurselor umane, elaborarea legislației secundare, a normelor metodologice de aplicare a legii și procedurilor standard de lucru, astfel încât acest sistem să devină operațional începând cu 1 ianuarie 2005;
- realizarea și finalizarea sistemului informațional, cerință vitală pentru funcționarea eficientă a sistemului de asigurare la accidente de muncă și boli profesionale până la începutul anului 2005, nu poate începe decât odată cu construcția instituțională, respectiv cu data de 1 ianuarie 2004.
- funcționarea și implementarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale la 1 ianuarie 2005 este condiționată și de pregătirea de specialitate a personalului, care în consecință trebuie să se deruleze pe parcursul anului 2004;
- programele cu finanțare externă Phare și Banca Mondială devin operaționale din 2004 și presupun existența structurilor și a personalului de specialitate care să asigure parteneriatul român pentru derularea proiectelor și a cursurilor de instruire.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare.

PREMIER-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE
